

בעניין שבין:

1. ברוך מרזל

ע"י ב"כ עו"ד איתמר בן גביר מרחוב הלל 24 ירושלים
טל' 026459003, פקס : 026459010

2. פרופ' סולומון בודניק

המבקשים

- נגד -

הרשימה המשותפת (חד"ש, בל"ד, רע"מ, תע"ל)

ע"י ב"כ עו"ד חסן גב'ארין /או סאוסן זהר /או סוהאד בשארה
/או נדים שחאדה /או אראם מחאמיד /או מאיסאנה מוראני
/או מונא חדאד
מעדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
רחוב יפו 94, ת.ד. 8921, חיפה 31090
טל : 04-9501610 ; פקס : 04-9503140.

המשיבה

כתב תשובה מטעם הרשימה המשותפת

המשיבה מתכבדת להגיש בזאת לוועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20 את תשובתה על שתי הבקשות שבכותרת להכריז עליה כמנועה מלהתמודד בבחירות (להלן : בקשות הפסילה).

ואלה הם נימוקי התשובה

על הרשימה המשותפת

1. המשיבה היא רשימה המורכבת מארבע מפלגות וותיקות, מטעמן כיהנו בכנסת היוצאת אחד-עשר חברי כנסת, שהן החזית הדמוקרטית לשלום ושוויון (חד"ש), הרשימה הערבית המאוחדת (רע"ם), הברית הלאומית הדמוקרטית (בל"ד) והתנועה הערבית להתחדשות (תע"ל).
2. להלן נביא בפניכם את עיקרי מצעה של המשיבה, אשר יש בו כדי להעיד על עקרונותיה, על מטרותיה וכן על שאיפותיה של רשימה זו :

"הרשימה המשותפת מדגישה שהפלסטינים בישראל הם ילידיה של הארץ. מעובדה זו נובעות זכויותיהם הקבוצתיות והאינדיבידואליות, והיא מעצבת את יחסיהם עם המדינה. הרשימה המשותפת תדרוש הכרה באוכלוסייה הערבית כמיעוט לאומי בעל זכויות קבוצתיות ובזכותה לניהול עצמי של ענייניה התרבותיים, החינוכיים והדתיים. הפלסטינים בישראל הינם חלק בלתי נפרד מן

העם הפלסטיני ומן האומה הערבית מבחינת השתיכותם הלאומית, התרבותית וההיסטורית.

הרשימה המשותפת חותרת לשלום צודק על בסיס החלטות האו"ם – נסיגת ישראל מכל השטחים שנכבשו ב-1967, פינוי ההתנחלויות ושחרור האסירים, הקמת מדינה פלסטינית עצמאית שבירתה ירושלים, וכן פתרון צודק של בעיית הפליטים הכולל את זכות השיבה, בהתאם להחלטת האו"ם 194.

הרשימה תפעל להבטחת שוויון לאומי ואזרחי לציבור הערבי הפלסטיני בישראל, בכל התחומים. היא תיאבק נגד מדיניות האפליה, ההדרה, הפקעת האדמות והריסת הבתים. הרשימה תיאבק למען הכרה בכל הכפרים הבלתי-מוכרים ובראשם כפרי הנגב, ולהכשלת מטרות תוכנית פראוור על שלל גלגוליה. בנוסף לכך תפעל הרשימה להרחבת תוכניות המיתאר של הערים והכפרים הערביים, להקצאת קרקע לבנייה, להרחבת ופיתוח אזורי תעשייה וליצירת מקומות עבודה. היא תקדם הכרה בזכויות העקורים ובמיוחד בזכותם לשוב לכפריהם ולאדמותיהם שהופקעו.

הרשימה תפעל נגד כל גילויי הגזענות והפשיזם ולמען קידום זכויותיהם הדמוקרטיות של כלל האזרחים.

הרשימה תפעל למימוש צדק חברתי, תילחם בעוני ובאבטלה, תפעל לשמירת הסביבה ולהבטחת כלל הזכויות החברתיות והכלכליות של האזרחים, ותיאבק נגד המדיניות של העמקת העוני וצמצום שירותי הרווחה.

הרשימה מתחייבת לפעול למען זכויות נשים - להשגת שוויון הזדמנויות, לשוויון בעבודה, בהשכלה ובהשתתפות בחיים הפוליטיים והחברתיים - וכן להיאבק נגד כל גילויי הדיכוי, הניצול, האפליה והאלימות, שלהם נחשפות נשים במשפחה, בעבודה, בחברה או בכל תחום אחר.

הרשימה תפעל לעידוד תרבות ואמנות ללא אפליה או הדרה, תעמוד על חשיבות שמירת מעמדה של השפה הערבית כשפה רשמית ועל הזכות לניהול עצמי של התרבות, ותפעל לעידוד יוזמות לקידום התפתחותה של התרבות הערבית וגיבוש זהותה, תוך שמירה על עצמאותה, ולהנחלת תרבות שיח ודיאלוג דמוקרטי. בשיתוף פעולה עם כלל מרכיבי האוכלוסייה הערבית תנהל הרשימה, הן בכנסת והן מחוצה לה, מערכה נגד האלימות והפשיעה, ותדרוש מן הממשלה ומהרשויות המוסמכות לכך למלא את תפקידן ולשאת באחריות.

דין הבקשות להידחות על הסף

3. המשיבה תטען, כי דינן של הבקשות להידחות על הסף הן בשל המניעים הפסולים העומדים בבסיס הגשתן והן בשל התעלמותן המינמאלית מהפסיקה שקבעה את המבחנים בדבר הימנעותה של רשימה מלהתמודד בבחירות לפי סעיף 7א לחוק יסוד: הכנסת.

4. מדובר בבקשות קנטרניות וגזעניות החותרות להעלות על נס שיח גזעני נגד נציגיה ומועמדיה של האוכלוסייה הערבית אך ורק בשל השתייכותם הלאומית. למותר לציין, כי דבר זה בא לידי ביטוי אף בסגנון הכתיבה והשפה הלא-מקובלת אותם אימצו המבקשים.

5. המשיבה תטען כי יש לדחות את הבקשות על הסף שכן אין כל יסוד עובדתי ומשפטי לבקשות הפסילה. בקשות הפסילה נעדרות תשתית עובדתית שיש בה כדי לעמוד במבחני ההלכה הפסוקה בעניין מניעת השתתפות רשימות בבחירות לכנסת. כפי שנראה, בקשות הפסילה רחוקות מלעמוד במבחן ראייתי זה ועל כן דחייתן על הסף, מתבקשת בנסיבות העניין.

6. בעניין **טיבי** קבע הנשיא ברק מבחן ראייתי מחמיר לפסילת רשימות או מועמדים, כדלקמן:

א. **פניה למטרותיה** של רשימת המועמדים או המועמד. פניה זו הינה **למאפיינים הדומיננטיים, הניצבים כמרכזיים בין השאיפות או הפעילויות** ולא לדברים שהיו שוליים ואשר השלכתם על המכלול הרעיוני או הביצועי איננה משמעותית ורצינית. הכוונה הינה **לתופעות המהוות יעד שליט**.

ב. את מטרותיה הדומיננטיות והמרכזיות של הרשימה או של המועמד יש ללמוד **מהצהרות מפורשות** שיש בהן **היגד ישיר וממסקנות מסתברות** המשתמעות **באופן חד משמעי**.

ג. **אין די במטרות בעלות אופי תיאורטי** אלא יש להראות כי רשימת המועמדים או המועמד **פועלת למען מימוש המטרות** ולהפיכתן מרעיון להגשמתו. על כן נדרשת פעילות בשטח להוצאת מטרות הרשימה או המועמד מהכוח אל הפועל. פעילות זו צריכה להיות **חוזרת ונשנית ואין די בפעילות ספוראדית**.

ד. יש לוודא כי הפעילות מגיעה כדי **ביטוי חמור וקיצוני מבחינת עוצמתה**.

ה. נדרשות **ראיות שהינן משכנעות, ברורות וחד-משמעיות**.

ו. עוד נדרשת **מסה קריטית של ראיות** המצדיקות את פסילת הרשימה או המועמד.

ראו: אב 11280/02 **ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השש-עשרה נ' אחמד טיבי**, נז(4) 1, 43,18 (2003).

7. הבקשות אינן מתייחסות למבחן המרכזי בדבר פסילתה של רשימה, להבדיל מפסילתם של מועמדים, ואשר מחייב ראשית, פניה אל מטרותיה, יעדיה או מצעה של המשיבה.

8. הבקשות כוללות ציטוטים בודדים המיוחסים לשלושה מועמדים בלבד כתמיכה לבקשותיהם, כאשר ציטוטים אלו לא עומדים במבחן הראייתי שנקבע בפסיקה הדורש הצגת ראיות ברורות חד משמעיות ומפורשות.

9. בנוסף, הציטוטים המיוחסים נוגעים לתקופת כהונתה של הכנסת ה-18 או אף לכהונות קודמות יותר של הכנסת. באשר לבקשתו של בודניק, היא אינה מבוססת על ראיות כלשהן. ובכל מקרה, רוב ראיות אלו נידונו בעבר הן על ידי ועדת הבחירות המרכזית והן על ידי בית המשפט העליון.

10. חשוב מכל, אין ביכולתם של ציטוטים בודדים המיוחסים למועמד מסוים כדי לפסול את מועמדותו, קל וחמר כאשר מדובר בפסילת מועמדותה של רשימה.

על יסוד כל האמור לעיל מתבקשת ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20 לדחות את הבקשות על הסף.

חסן ג'בארין, עו"ד
ב"כ המשיבה

חיפה, 10.2.15